

La conjuntura econòmica de Barcelona

Setembre de 2016

30 de setembre de 2016

BBN

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

En les darreres setmanes diverses institucions han coincidit a destacar...

...que el creixement econòmic mundial està sent més modest del que s'esperava. L'FMI ha advertit d'una possible revisió a la baixa en les previsions de tardor, atribuint part de la frenada a l'afebliment del comerç mundial i als minsos guanys de la productivitat. Durant el segon trimestre, les grans economies avançades han crescut, en conjunt, alguna dècima per sota del trimestre precedent, si bé les perspectives de cara al segon semestre són positives perquè segueixen jugant a favor les condicions monetàries i el baix preu del petroli. Les emergents han accelerat lleument, amb comportaments dispars i excepcions com Brasil. En el rerefons, riscos geopolítics, terrorisme, diversos fronts bèl·lics –encapçalats per Síria-, o incertesa pel resultat de les eleccions als Estats Units continuen pertorbant les previsions de creixement.

A la Unió Europea, els indicadors econòmics recents...

...reflecteixen una suau desacceleració del creixement del PIB i un petit retrocés de l'índex de sentiment econòmic, mentre la inflació porta cinc mesos en zona positiva i la taxa d'atur continua en mínims dels darrers cinc anys. Com els estímuls monetaris no aconsegueixen vigoritzar prou la inversió, es comença a plantejar incrementar salaris per recuperar la despesa familiar. La manca d'empenta per aconseguir un creixement més viu troba un entorn difícil per la incertesa política sobre el propi projecte de la Unió (fragmentació, crisi de representativitat, fronteres, solidaritat entre països amb governs afeblits pel populisme i dirigents preocupats per problemes interns...), pels desacords sobre el TTPI, o per la gestió de la crisi dels refugiats, entre d'altres elements.

A Espanya, l'any 2016 serà recordat...

... en el plànol polític pel bloqueig que ha impedit la formació de govern: de moment s'han superat els nou mesos. En l'àmbit econòmic, és un any de perllongament de la fase expansiva, amb una taxa de creixement del PIB que dobla la de la zona euro si bé en el segon trimestre de l'any ha perdut dues dècimes enfront del trimestre precedent. Un creixement que, segons apunten les diverses agències d'anàlisi, es veu compromès de cara a 2017. De moment, exportacions, inversió i consum continuen impulsant el creixement: la facturació empresarial i comercial segueix a l'alça, l'ocupació continua augmentant, milloren les condicions de finançament i s'avança en la correcció dels grans desequilibris macroeconòmics, amb l'ajut dels baixos preus del petroli, de la cotització de l'euro i de la política monetària expansiva del BCE.

Els indicadors econòmics de Barcelona...

...enfilen el darrer trimestre mantenint-se en la senda expansiva dibuixada en trimestres precedents però amb una lleugera baixada de to. La taxa de variació del PIB del segon trimestre (3,3%) és dues dècimes inferior a la del primer, amb la novetat que la indústria ha passat a terreny positiu. Serveis de transport, hostaleria i comerç es mantenen en una òrbita molt expansiva, però acusen l'esforç de l'impuls previ; en canvi, l'immobiliari segueix enfortint-se i recuperant posicions pel fort interès de la demanda de consum i d'inversió.

Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Síntesi

PIBMercat
de Treball

Empresa

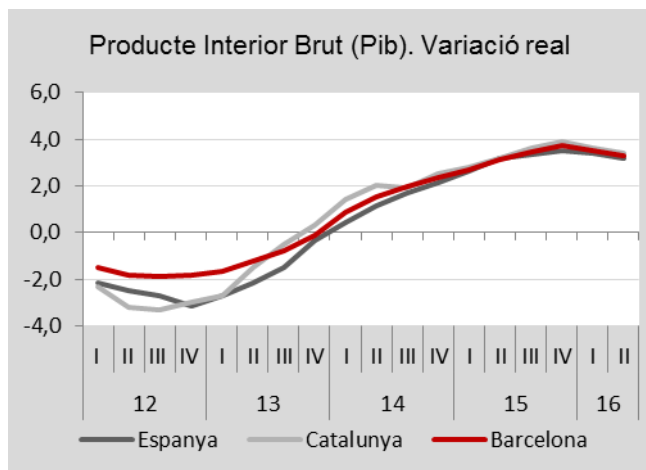
Turisme

Construcció
i immobiliari

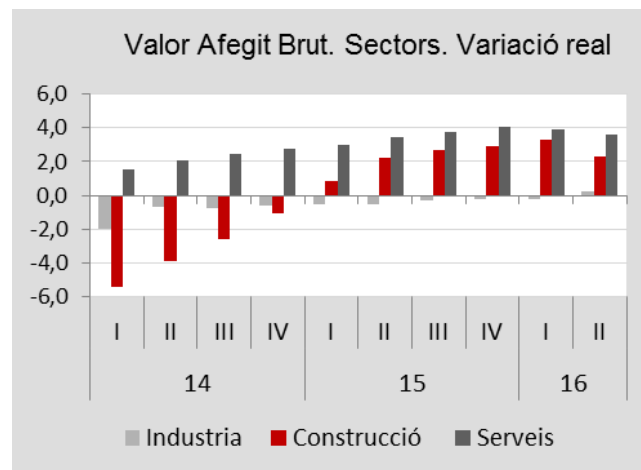
Consum

Transports

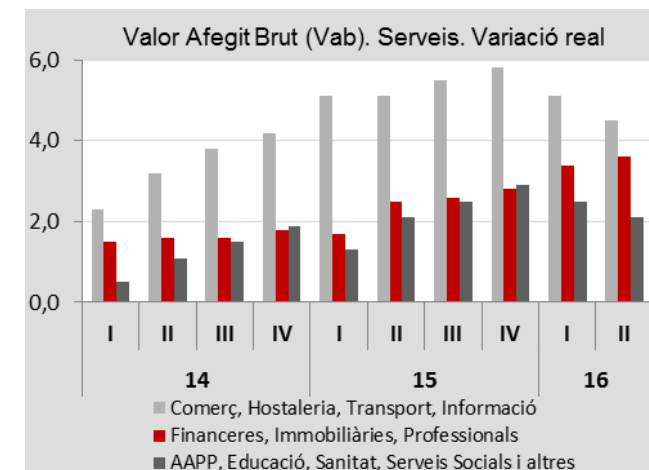
PIB. VAB sectorial

El 2n trimestre de 2016 el PIB de Barcelona creix un 3,3% interanual, confirmant la línia de desacceleració suau de creixement iniciada a principis de 2016. Aquesta dada és superior a la del conjunt de l'economia espanyola (3,2%) i inferior a la de l'economia catalana (3,4%). La taxa intertrimestral del PIB de Barcelona és del 0,8%.

El 2n trimestre de 2016 la indústria a Barcelona deixa enrere per primera vegada les taxes interanuals negatives (0,2%) des de l'inici de la sèrie tot i tenir un creixement pràcticament nul. En canvi, a la construcció, la taxa és del 2,3%, un punt per sota de la del 1r trimestre. Pel que fa al sector serveis, presenta una taxa del 3,6%, amb una desacceleració de tres dècimes en relació amb el 1r trimestre.

El subsector del Comerç, Hostaleria, Transport i Informació és el més dinàmic del sector serveis, amb una variació interanual del 4,5%, inferior al 5,1% registrat el trimestre anterior. En canvi el sector de les activitats financeres, immobiliàries i professionals, amb una taxa del 3,6% assoleix el màxim de la sèrie, esperonat pel bon comportament de les activitats professionals i, en menor grau, de les activitats immobiliàries. Un trimestre més, el subsector amb un creixement més moderat és el de les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis Socials i altres (2,1%) també per sota de la dada registrada en el 1r trimestre de 2016.

Síntesi

PIB

**Mercat
de Treball**

Empresa

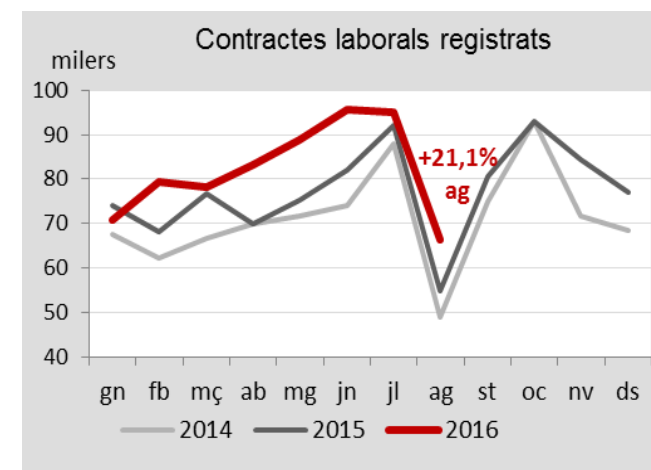
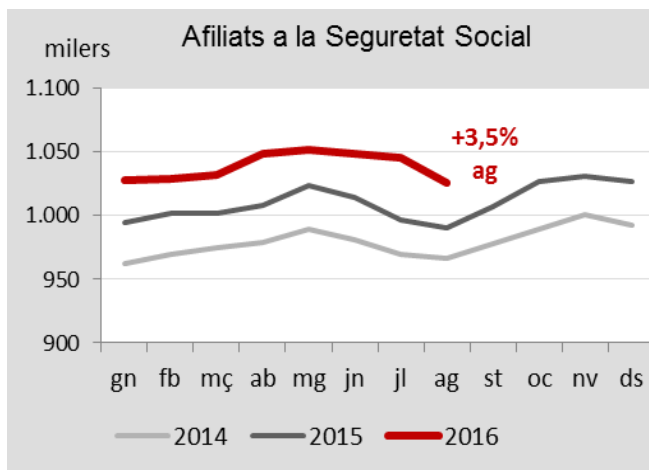
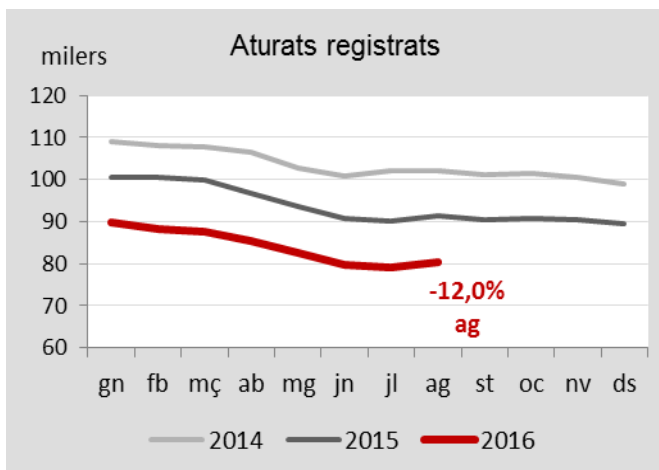
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Mercat de Treball

Com cada any, l'atur registra a l'agost un lleuger repunt respecte el mes de juliol, per motius estacionals. Però en termes interanuals, l'atur manté una sòlida trajectòria descendent des de fa ja més de tres anys, i la reducció de l'agost és tan intensa com la que es registra a tot Catalunya (-12%) i superior a la del conjunt d'Espanya (-9,1%). En termes absoluts, la xifra de 80.344 aturats suposa prop d'11.000 persones menys respecte un any enrere i situa l'atur en un nivell molt similar al de gener de 2009. Però la millora afavoreix més al col·lectiu masculí que al femení.

Tot i que la davallada del volum d'ocupació del mes d'agost respecte al juliol, de l'ordre de 20.000 afiliats menys, és la més forta des de l'estiu de 2011, no deixa de ser una correcció estacional. La xifra de 1.025.037 afiliats d'agost suposa 35.000 llocs de treball localitzats a la ciutat més que un any enrere i uns volums d'ocupació similars als de la tardor de 2009. L'augment interanual del darrer mes ha estat gairebé tan intens com el de Catalunya (+3,4%) i més elevat que el d'Espanya (+2,8%) i reforça la tendència a l'alça de fa ja prop de tres anys.

Malgrat el tradicional retrocés de la contractació respecte al juliol, la xifra de 66.392 contractes d'agost és la més elevada del vuitè mes de l'any de tota la sèrie històrica. La contractació acumulada, un total de 657.674 nous contractes entre gener i agost, també suposa assolir el volum més alt des de l'inici de la sèrie, l'any 2000, amb una alça interanual del 11,3%, més intensa que la de Catalunya (+9,4%) i Espanya (+8%). Els 89.512 contractes indefinits representen només un 13,6% del total, però els temporals de molt curta durada (fins a un mes) comencen a perdre pes.

Síntesi

PIB

**Mercat
de Treball**

Empresa

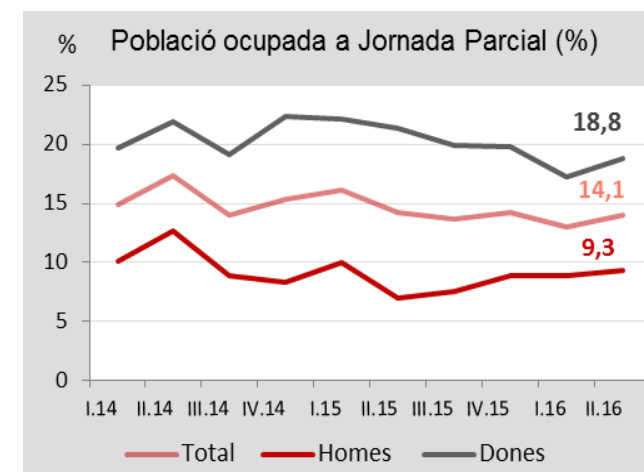
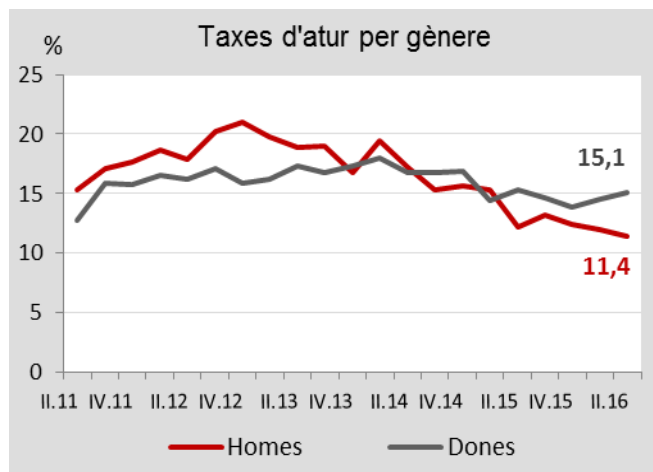
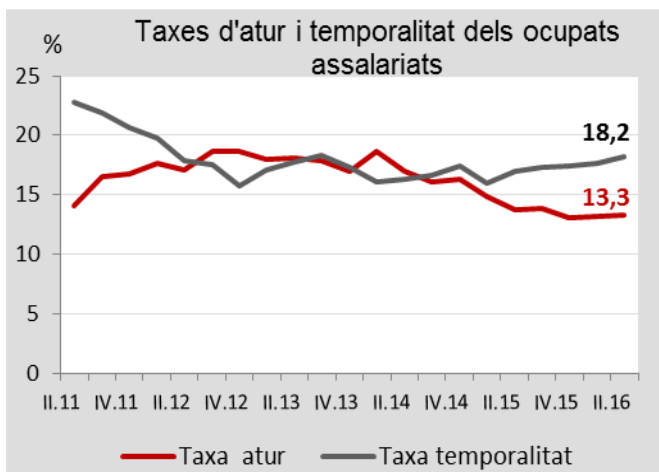
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Treball i Cohesió Social

Les dades de l'EPA de Barcelona presenten un estancament de la taxa d'atur al llarg dels darrers tres trimestres després d'evolucionar a la baixa des de l'inici de 2014. La taxa se situa en el 13,3% el 2n. trimestre de 2016. Aquesta estabilització, que no s'ajusta a la imatge que es desprèn de les dades registrals, ha anat acompanyada de la recuperació de la població activa a la ciutat, i contrasta amb l'evolució més favorable al conjunt de Catalunya (16%) i Espanya (20%). Per altra banda, el pes dels ocupats assalariats amb contractes temporals segons l'EPA va a l'alça al llarg del darrer any i mig i ja arriba al 18,2%.

L'estabilització de la taxa d'atur, a l'entorn del 13%, a la ciutat respon a l'evolució que segueix el col·lectiu femení de població aturada, que segons l'EPA va a l'alça. Això explica en part per la recuperació del nombre d'actius dels darrers trimestres, especialment significativa entre les dones. Aquesta tendència contrasta amb el descens sostingut que mostren les dades d'atur femení als registres del SOC, tot i que amb un ritme de millora menys intens que el del col·lectiu masculí. Des del màxim de finals de 2012 (21%) la taxa d'atur masculina ha retrocedit prop de 10 punts, i ja se situa 3,7 punts per sota de la del col·lectiu femení.

L'elevat pes de la població ocupada a temps parcial és un altre dels trets característics del mercat laboral, a més de l'alt grau de temporalitat en la contractació. Segons l'EPA, durant el 2n. trimestre de 2016, un 14,1% de la població ocupada a la ciutat ha treballat a temps parcial, pes semblant al del conjunt de Catalunya (14,4%) i inferior al d'Espanya (15,3%). En el cas del col·lectiu femení, el percentatge a Barcelona dobla al dels homes i arriba al 18,8%. Les dones absorbeixen dos terços (67%) de l'ocupació amb aquest tipus de jornada i no sempre de forma voluntària, amb contractes més barats i flexibles.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball**Empresa**

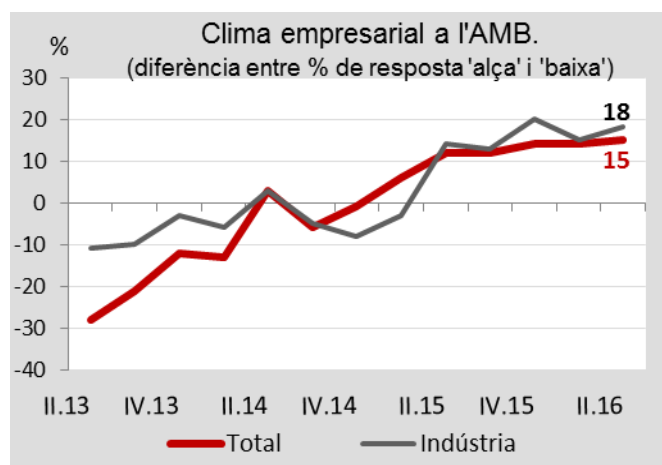
Turisme

Construcció
i immobiliari

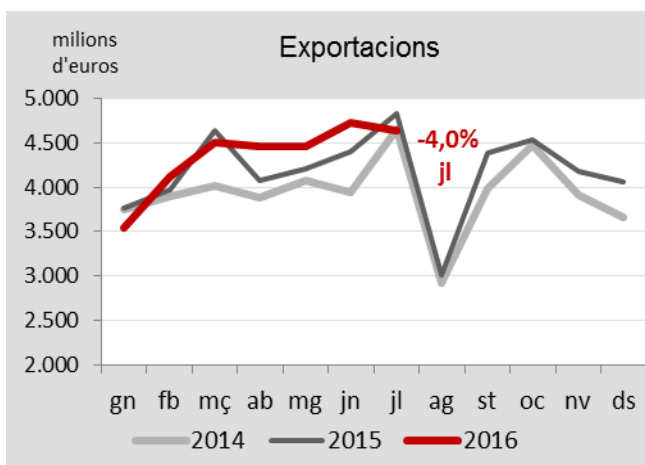
Consum

Transports

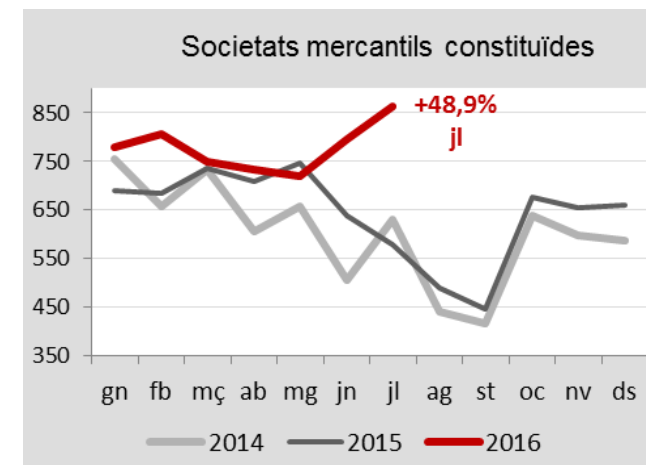
Empresa

El saldo positiu de la marxa dels negocis a l'AMB ja fa més d'un any i mig que dura i el 2n. trimestre de 2016 es registra, un cop més, el millor resultat global des de l'inici de la sèrie el 2009. La millora respecte a un any enrere és general a tots els sectors, però la magnitud dels saldos presenta notables diferències: el resultat més positiu correspon de nou a l'hostaleria mentre que la construcció registra encara un saldo lleugerament negatiu, segons l'enquesta realitzada a 1.052 empreses de l'AMB.

La debilitat de l'economia mundial passa factura a les exportacions de la província de Barcelona, que retrocedeixen al juliol, de forma semblant al conjunt de Catalunya (-5,1% interanual) però menys que a Espanya (-9,1%). Tanmateix, l'acumulat dels primers set mesos de l'any presenta una variació de signe positiu(+1,8%), gràcies al comerç amb la UE-28 (+5,4%) i especialment amb l'Eurozona (+7,1%). El principal motor -la indústria química- creix un 2,5%, però el sector de l'automòbil baixa un 3,6%.

Després d'un segon trimestre irregular, la constitució de societats mercantils accelera al juliol el ritme de creixement, registrant un fort impuls a l'alça, superior al de Catalunya (+23,1% interanual) i Espanya (+1,7%). Al llarg dels primers set mesos de 2016 el balanç també és positiu (+13,8%), amb un total de 5.440 societats creades a la ciutat amb un capital mitjà de prop de 37.500 euros. A la província, les dissolucions cauen un 25% al mateix període. La ràtio constitucions/dissolucions és de 18,7.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

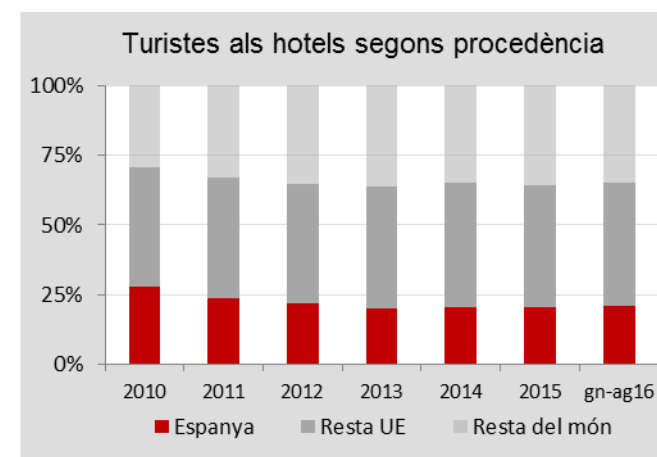
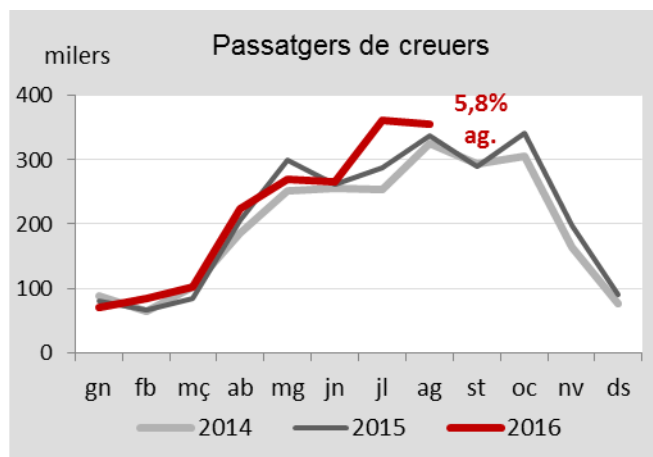
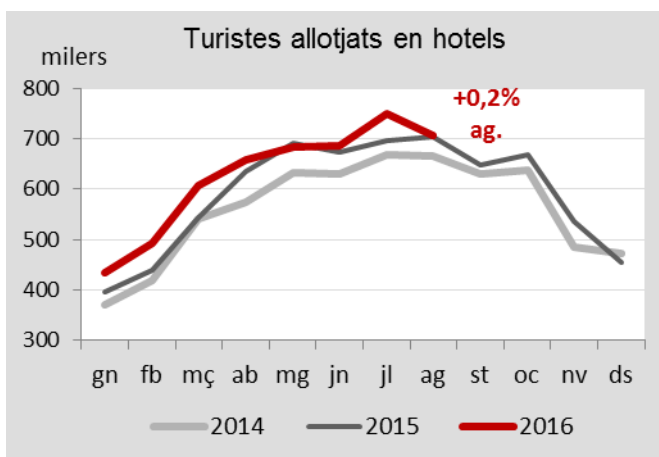
Empresa

TurismeConstrucció
i immobiliari

Consum

Transports

Turisme

Durant els mesos d'estiu els indicadors d'activitat turística han assolit de nou màxims històrics a Barcelona, Catalunya i Espanya. A la ciutat, des del gener les pernoctacions hoteleres han augmentat un 5,4% mentre que els turistes ho han fet un 4,9%. Ara bé, a l'agost s'ha esmorteït el ritme de creixement del nombre de viatgers que dormen en hotels; un alentiment compatible amb l'augment de les pernoctacions en altres allotjaments, atès que la demanda turística segueix creixent, beneficiant-se de l'atractiu turístic de la ciutat, de l'abaratiment de les tarifes i l'augment de les rutes aèries, de la competitivitat de l'euro enfront d'altres divises, i de la inestabilitat que ha afectat altres destinacions i ciutats turístiques properes.

Els mesos de juliol i agost impulsen a l'alça el nombre de viatgers de creuers, una tendència que s'alinea i també alimenta la de les pernoctacions hoteleres i la dels passatgers aeroportuaris. Des de l'any passat el segment més dinàmic és el dels passatgers que utilitzen Barcelona com a port base -els que comencen i/o acaben ruta a la ciutat, que enguany han crescut un 17,2% fins l'agost- però aquest estiu també els viatgers en trànsit han augmentat, trencant la trajectòria descendent dels set mesos anteriors. En el mateix context expansiu, el nombre de creuers que han operat als molls han interromput la tònica descendent i durant el bimestre estival han augmentat un 15%.

La millora de la conjuntura econòmica, el descens de l'atur i la recuperació de la confiança de la demanda impulsa el creixement de la demanda turística interior, que ha generat un 9,1% més de pernoctacions fins l'agost. La demanda externa segueix a l'alça, però modera el ritme: els països de la UE aporten un 5% més de pernoctacions, i són justament els britànics els que creixen amb més empena, superior al 10%. De fet, són el col·lectiu més nombrós, juntament amb els procedents dels EUA, beneficiats tots dos per la cotització de l'euro. De la resta de procedències, destaca la recuperació d'argentins, la caiguda de brasilers i l'ascens sostingut d'asiàtics, amb xinesos i coreans encapçalant el creixement.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

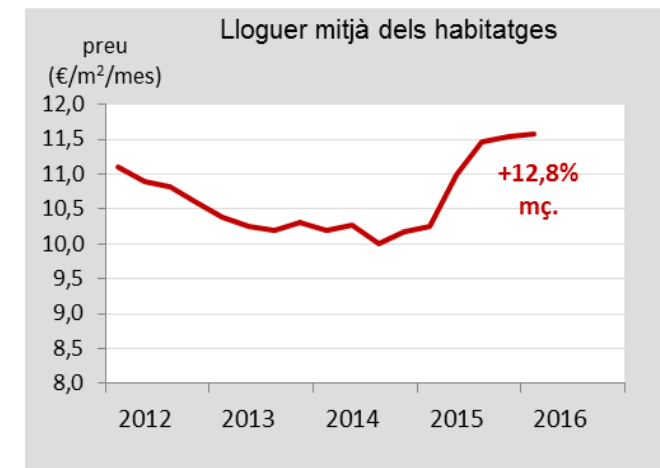
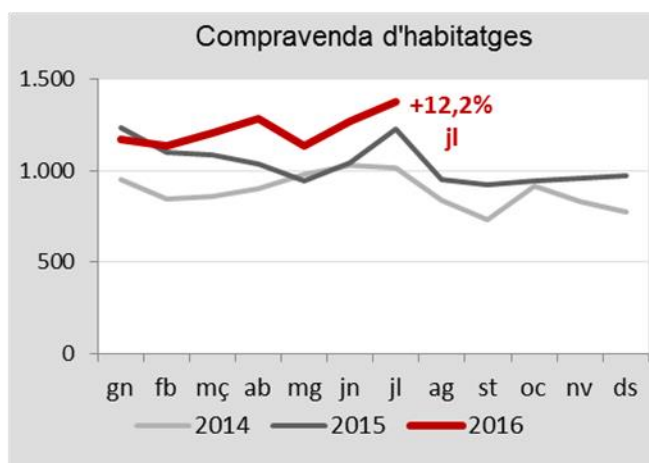
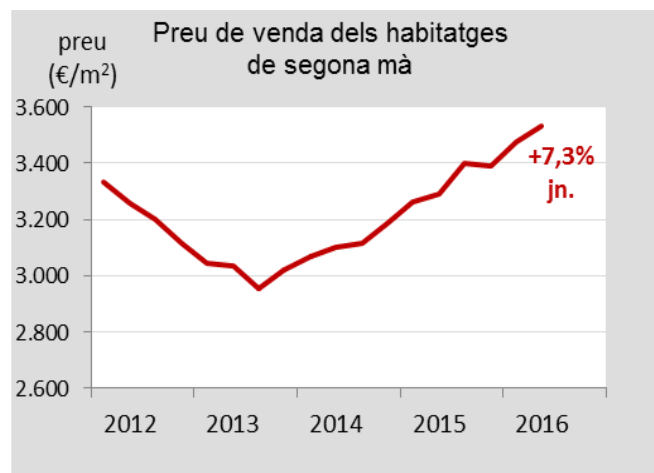
Turisme

**Construcció
i immobiliari**

Consum

Transports

Construcció i mercat immobiliari

El mercat immobiliari de Barcelona continua guanyant dinamisme, impulsat per un entorn econòmic expansiu, la recuperació de l'ocupació i la major accessibilitat al crèdit, que de manera conjunta impulsen de forma notable les transaccions. Els preus de sòl i habitatge segueixen a l'alça i -en el mercat de segona mà-, ja s'han situat al nivell de fa un quinquenni. Sarrià-Sant Gervasi, Les Corts i l'Eixample assolixen els preus més elevats, i, juntament amb Ciutat Vella, aporten els ritmes d'augment més intensos, reflectint que l'immobiliari de Barcelona ha esdevingut un àmbit de destinació preferent de la inversió, també de l'estrangera.

La compravenda d'habitatges a la ciutat segueix mostrant una trajectòria expansiva al juliol, pel dinamisme del mercat de segona mà, on el nombre d'operacions (el 93% del total) presenta un augment del 13,6% interanual. Les prop de 8.600 transmissions d'habitatges durant els primers set mesos de l'any a la ciutat suposen un increment del 12% en relació amb el mateix període de 2015, menys intens que el registrat a Catalunya (+17,3%) i a Espanya (14%). Durant el 1r. semestre de l'any, les empreses van fer el 21% de les operacions i en un 15% del total de transmissions els compradors van ser estrangers.

La pressió de la demanda autòctona i flotant força l'alça generalitzada del nombre de contractes (+2%) i de les rendes de lloguer fins als 11,57 €/m²/mes, un valor superior en un 12,8% al d'un any enrere i que se situa en el nivell més alt des de 2010. En un context general de recuperació que tanca la fase contractiva -aquí i a Catalunya, on les lloguers han crescut un 4,9%-, els districtes que registren increments més significatius són Les Corts i Sarrià-Sant Gervasi, mentre que, com passa en el mercat de venda de segona mà, els augments més modestos es donen a Nou Barris.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

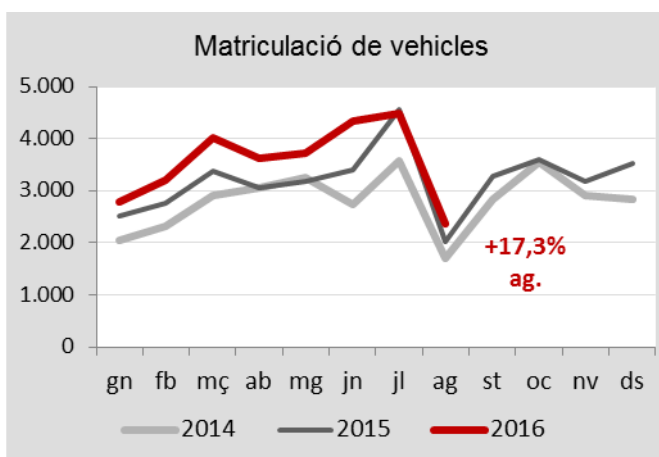
Turisme

Construcció
i immobiliari

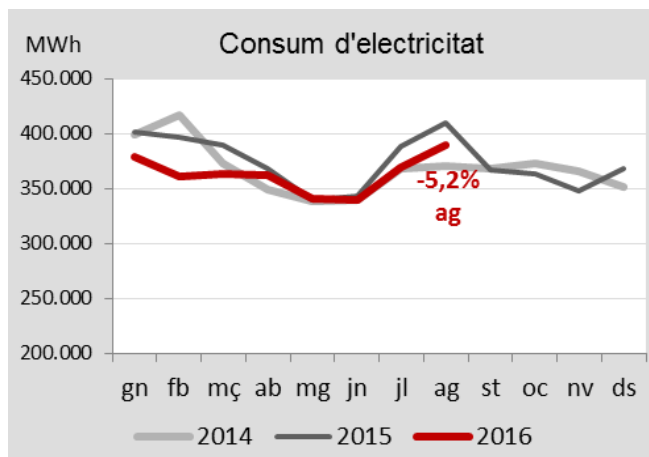
Consum

Transports

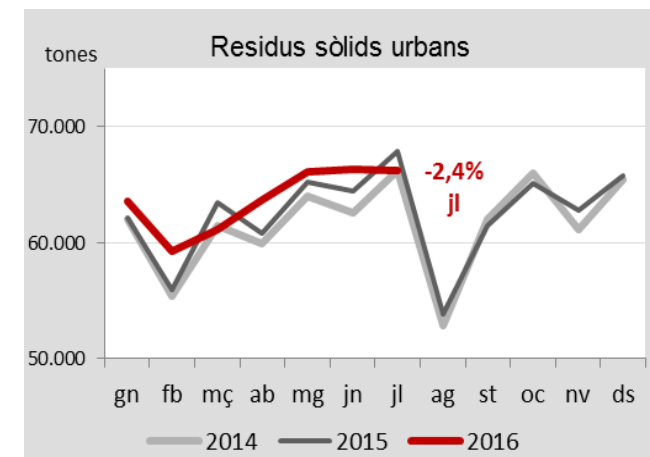
Consum

Continua la renovació del mercat automobilístic de Barcelona: les matriculacions de vehicles han augmentat un 14,0% en els primers vuit mesos de l'any (un +17,3% durant el mes d'agost). Aquesta tendència alcista -recolzada en la millora econòmica i l'augment de l'ocupació i accentuada en els darrers mesos perquè els compradors han aprofitat els darrers mesos de vigència del pla PIVE-, situa les xifres anualitzades a màxims des del 2010. La renovació s'estén a tot tipus de vehicles, però els turismes -que suposen el 60% del total- destaquen per la seva embranzida, superior a la registrada a Catalunya i Espanya. Les compres d'empreses (per *renting* i lloguer) continuen liderant el creixent (+27,7%).

Tot i que el consum elèctric de baixa tensió ha pujat durant els dos mesos centrals d'estiu respecte al bi-mestre precedent, en termes interanuals el retrocés és significatiu, i el mes d'agost obeeix en major mesura a la disminució al segment comercial-industrial (-6,9%), més intensa que la del sector domèstic (-2,8%), el que podria interpretar-se com un senyal d'alentiment de l'activitat. De fet, l'acumulat del consum elèctric presenta taxes negatives durant tot el 2016, i al llarg dels primers vuit mesos de l'any el retrocés ha estat del 4,3%, i d'una magnitud semblant al sector productiu (-4,2%) i a les llars (-4,3%).

Al juliol retrocedeix la recollida de residus per la disminució de la fracció selectiva (-6,4% interanual), amb un descens important especialment de l'orgànica (-8,8%) i el paper-cartró (-9,2%), essent la fracció d'envasos l'única que registra un augment (+3,9%). Tanmateix, l'acumulat dels primers set mesos de 2016 presenta un increment de les tones recollides de l'1,5%, allargant la tendència a l'alça iniciada fa ja dos anys, a remolc de la reactivació econòmica. L'alça obeeix bàsicament a l'augment de la fracció rebuig (+2%), ja que la selectiva puja moderadament (+0,4%) i el seu pes es manté en el 36% del total de residus. Actualment, la producció de residus per habitant a la ciutat és de 467 quilos/any (1,28 kg/dia).

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

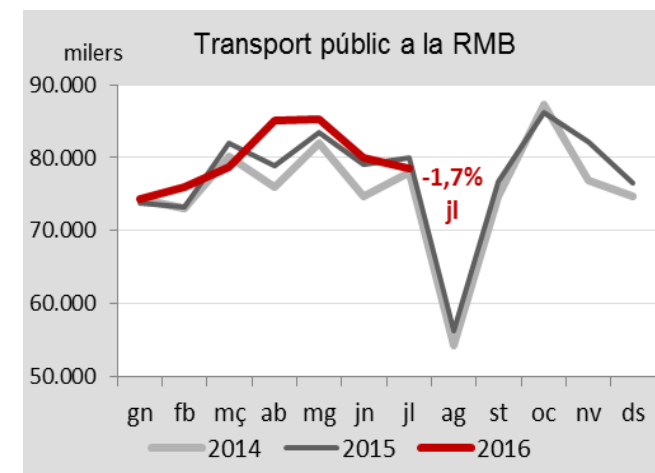
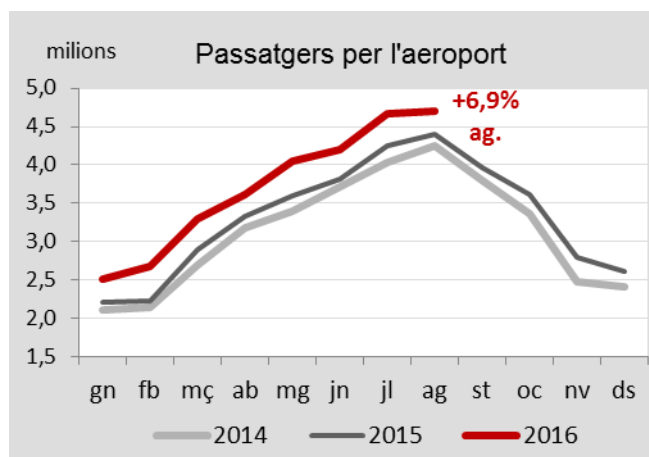
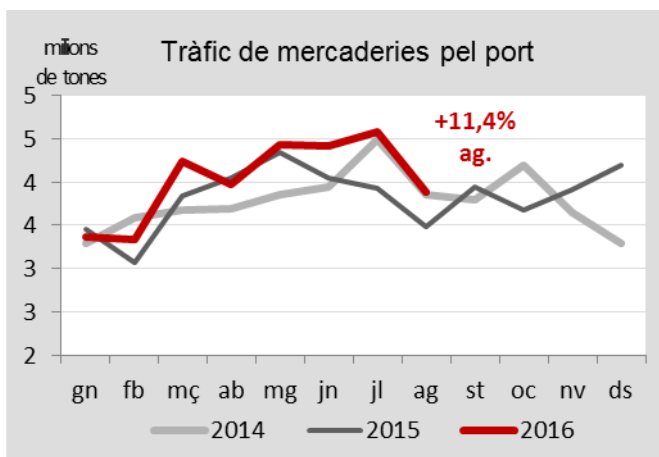
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Transports

El tràfic portuari de mercaderies registra durant juliol i agost un fort impuls, que enllaça amb el moderat augment que venia registrant des de la tardor de l'any passat i que es recolza en la conjuntura expansiva. Des del començament de l'any, el total de mercaderia transportada ha augmentat un 6,7%, amb la participació positiva de totes les modalitats de càrrega, des dels contenidors (+15,1%), als vehicles (+8,3%), passant pels relacionats amb els productes energètics, els agro-ramaders i els químics com bona part dels líquids a doll (+3,2%) o dels dolls sòlids (+6,5%). Guanyen protagonisme les operacions de trànsit i els fluxos comercials amb l'exterior, entre els quals destaquen els intercanvis amb Índia, Xina i Estats Units, amb taxes de creixement que oscil·len del 9 al 14%.

Els problemes operatius i les vagues que han afectat algunes aerolínies durant juliol i agost no han pertorbat la línia de creixement del nombre de viatgers que s'ha enlairat o han aterrat a el Prat: el creixement del bimestre és d'un 8,3%, mentre que l'acumulat anual se situa en un 11,3%, una taxa excepcional que supera la del conjunt del sistema aeroportuari espanyol i que dobla l'assolida l'any anterior. L'ininterromput ascens del turisme s'alia amb la contenció dels preus dels seients i l'ampliació de rutes i horaris per estimular la demanda, tant la domèstica (+12,1%) com l'exterior, dins (+10,2%) i fora (+13,5%) de la UE.

El metro va registrar el juliol 1,2 milions de validacions menys que un any enrere (unes 39.400 menys cada dia), per la pèrdua d'una part dels seus usuaris després de les jornades de vaga del mes de juny. Aquest retrocés del mitjà més important de la xarxa de transport públic metropolità, al qual s'afegeix, en menor mesura, el de Renfe Rodalies (91.000 validacions mensuals menys), arrossega el total del sistema ATM a la baixa el juliol. Tanmateix, l'acumulat dels primers set mesos de 2016 presenta un augment del nombre de viatges de l'1,4% interanual, gràcies a l'impuls del Bus TMB (+4,4%) i especialment dels autobusos interurbans (+5,9%), per la posada en servei de noves línies ràpides. També els Tramvies (+4,8%) i FGC (+3,4%) registren xifres a l'alça.